

spille en stor rolle, hvilket er naturligt i betragtning af det danske samfunds opbygning. Det offentlige vil imidlertid også have en række forpligtelser. I dag står det offentlige først og fremmest for arbejdsmarkedsuddannelserne, herunder specialarbejderuddannelserne, efteruddannelse af faglærte og omskolingsordninger. Fremover vil der utvivlsomt være behov for udbygning af disse allerede eksisterende erhvervsuddannelsesstilbud både kvantitativt og kvalitativt. Yderligere indsats vil dog være nødvendig, herunder udvikling af helt nye erhvervsfaglige uddannelser for voksne. For eksempel kan det være aktuelt at starte forsøg med EFG-enkeltfagsundervisning for voksne efter samme principper, som i dag er gældende ved folkeskole- og HF-enkeltfagskurserne for voksne. Udviklingen af særlige tilbud netop for voksne, som er, har været eller ønsker at komme ud i arbejdslivet, kan være en vigtig opgave for EFG-området.

I det hele taget er det på høje tid, at der i den erhvervsfaglige voksenundervisning som helhed kommer gang i det pædagogiske forsøgsarbejde med henblik på at udvikle nye tilbud.

Ad punkt 5

I et samfund, hvor de yngre generationer gør brug af et stadig mere omfattende uddannelsesstilbud, opstår der et uddannelsesefterslæb for de ældre generationer, hvilket til fulde begrundet det offentlige indsats inden for voksenundervisning og folkeoplysning. Beklageligvis er det som omtalt i de almindelige bemærkninger fortrinsvis de i forvejen længere uddannede og aktive voksne, som deltager heri. Årsagen hertil er bl.a., at voksne med en kort uddannelse ofte kan være fanget i en livssituation, der reelt giver færre muligheder for at deltage. Derfor kan der være god grund til at reducere de barrierer, som lægger sig hindrende i vejen for de voksengrupper, som ikke hidtil har fået særlig stor andel i samfundets mange uddannelsesstilbud. Bl.a. de økonomiske og arbejdsmæssige forhindringer spiller ofte en stor rolle, men også de voksenundervisningstilbud og folkeoplysningsstilbud, der fremsættes, *må være* attraktive for de voksne, der her er tale om.

Det er ikke givet, at den virksomhed, der forefindes i dag, er tilstrækkelig relevant netop for disse grupper. Mange mener faktisk, at den desværre ikke er det, og at dette forhold er medvirkende til, at mange voksne ikke deltager. Derfor må der udvikles tilbud i voksenundervisningen og folkeoplysningen, som i højere grad er tilpasset mennesker, der i dag står fremmede og måske også

famlende over for at deltage i undervisning. Der må etableres tilbud, som i højere grad er tilpasset deres livssituation. Hvilke oplysnings- og undervisningsaktiviteter der nøjagtig er tale om, kan der af gode grunde ikke siges noget om. Det bør bl.a. være op til et forsøgs- og udviklingsarbejde at afklare dette spørgsmål.

Ad punkt 6

Voksnes deltagelse kan som nævnt hindres af økonomiske og arbejdsmæssige barrierer. Dette gør sig især gældende for mange, som ikke har haft reelle muligheder for at få nogen uddannelse ud over folkeskolen, og som måske har et ønske om at forbedre en utilfredsstillende livssituation. Disse personer bør tilbydes bedre økonomiske muligheder for at deltage. Derfor skal der oprettes et økonomisk støttesystem – en uddannelsesfond – for deltagerne i voksenundervisning og folkeoplysning. Hensigten hermed er at fjerne en så stor del som muligt af de økonomiske barrierer, som gør sig gældende for forskellige grupper. Dette indebærer, at omfanget af støtten ikke behøver at være ens for alle, ligesom støttesystemet bør forbeholdes personer, som ikke i forvejen har mulighed for at få økonomisk støtte til uddannelse. Støtten er altså ikke tænkt at erstatte godtgørelsesordninger, som allerede forefindes bl.a. inden for arbejdslivet.

Hvem omfattes af ordningen?

Økonomisk støtte kan gives til alle voksne, der i mindst 5 år på heltid eller deltid f.eks. har:

- haft tilknytning til arbejdsmarkedet,
- arbejdet hjemme med pasning af børn,
- bedrevet egen mindre virksomhed eller
- arbejdet som medhjælpende ægtefælle.

Derved afgrænses støttesystemet i forhold til uddannelsesstøtten for unge under førstegangsuddannelse.

I det tilfælde, hvor ansøgetallet overstiger uddannelsesfondens midler, bevilges først og fremmest støtte til voksne:

- med den korteste uddannelse,
- som har problemer med at deltage i fritiden på grund af arbejdstid, handicap o.lign.,
- som har særlige forsørgelsesproblemer (f.eks. enlige med børn), eller
- som står i overhængende fare for at miste deres arbejde.

En sådan prioritering vil formodentlig blive særlig aktuell i den første periode, indtil ordningen er fuldt udbygget. Hvis ikke der prioriteres, vil det